

ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ: Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — Ἐν τῇ ἑξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ: ἅπαξ ἢ δις, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὄδος Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμορος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συγκτάγματος. —

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΕΚΤΑΚΤΩΣ

καὶ σήμερον ἐκδίδομεν τὸ *Μη Χάνεσαι*

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ ΤΟΥ Κ. ΝΟΜΑΡΧΟΥ

Ἐν τῷ «Αἰῶνι» καὶ ἐν ἄλλαις ἐφημερίσι ἐδημοσιεύθη μετὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς συνταχθέντος πρωτοκόλλου κατὰ τὴν ἐξέλεξιν τοῦ ταμείου τοῦ δήμου Ἀθηναίων καὶ περικοπαὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ αὐτοῦ Νομάρχου ὑποβληθείσης εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, δι' ἧς ἀποδίδονται μοι ἀνικανότης καὶ ἀμέλεια περὶ τὴν διοίκησιν ἐμοῦ ὡς δημάρχου, προσέτι δὲ καὶ παραβάσις καθήκοντος πρὸς βλάβην τοῦ δήμου καὶ ἰδιωτῶν, τῶν πιστωτῶν αὐτοῦ, συνεπαγομένη καὶ ποινικὴ κατ' ἐμοῦ καταδίωξιν, κατὰ τὰ ἄρθρα 487 ἐδαφ. ἀ. καὶ 493 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἡ ἐκθεσις αὕτη, ἐν ἧ ὁ Νομάρχης, ἐνῷ ἀξιοῖ ὅτι ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ προβῆ εἰς ἀνακάλυψιν καὶ τιμώρησιν τῶν ἐμῶν παραβάσεων δὲν προβαίνει καὶ εἰς καταγγελίαν αὐτῶν, ἐδημοσιεύθη διὰ τοῦ τύπου, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε δὲν μοι ἀνεκοινώθη πρὸς ἀπολογίαν καὶ δικαιολόγησιν. Διὰ τοῦτο ἀναγκάζομαι νὰ ἀνασκευάσω τὰ ἐν τῇ ἐκθεσὶ ἀναφερόμενα γεγονότα καὶ ἰδίως τὰ ἐξ αὐτῶν πορίσματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διὰ τοῦ τύπου δημοσιευθειῶν περικοπῶν.

Ἡ πρώτη κατ' ἐμοῦ αἰτίασις εἶναι ὅτι κατὰ τὰ ἔτη 1880, 1881, 1882 καὶ 1883 διέταξα τὴν πληρωμὴν δραχμ. 600, 000, τὸ μὲν ἄνευ ἐνταλμάτων καὶ δικαιολογητικῶν ἐγγράφων τὸ δὲ ἄνευ πιστώσεων ἐγκεκριμένων ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, τὸ δὲ καὶ διὰ μετατροπῆς τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον πιστώσεων.

Καὶ περὶ μὲν τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1880 γενομένων δῆθεν πληρωμῶν ἄνευ ἐνταλμάτων καὶ δικαιολογητικῶν ἐγγράφων καὶ ἄνευ ἐγκεκριμένων πιστώσεων, οὐδεὶς λόγος δύναται νὰ γίνῃ, διότι ὁ ἀπολογισμὸς τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἔτους ἐκείνου ὡς καὶ τοῦ ἔτους 1879 ἐνεκρίθησαν καὶ ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ὑπὸ τῆς Νομαρχίας διὰ τοὺς ὑπ' ἀρ. 3,692 τῆς 18 Μαΐου 1883 ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ὑπὸ τοῦ νῦν Νομάρχου καὶ τοὺς ὑπ' ἀρ. 13,367 τῆς 4 Φεβρουαρίου 1882

ἀποφάσεως ὥστε εἶναι ἀπορίας ἄξιον πῶς ὁ Νομάρχης κρίνει ἀναγκαίαν νέαν ἐξέλεξιν τῆς διαχειρίσεως τοῦ 1879 διὰ δοκίμων λογιστῶν, ἐνῷ ἡ διαχείρισις αὕτη ἐξηλέγχθη καὶ ἐνεκρίθη ὡς καλῶς ἔχουσα ὑπ' αὐτοῦ ἐν ἔτει 1882 δι' ἀμετακλήτου ἀποφάσεως. Οἱ δὲ ἀπολογισμοὶ τῶν ἐτῶν 1881 καὶ 1882 ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καὶ ὁ μὲν τοῦ ἔτους 1881 ἐνεκρίθη διὰ τοὺς κατὰ τὴν 26 Αὐγούστου ε. ε. πράξεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ὡς ὑπεβλήθη ὑπὸ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, ἀμα δὲ διαβιβάσθη πρὸς ταύτην ἐκ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ὑποβλήθησεται εἰς τὴν νομαρχίαν πρὸς ἐξέτασιν, ὁ δὲ τοῦ ἔτους 1882 παρεπέμφθη ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν, ἧς ἀναμένεται εἰσέτι ἡ ἐκθεσις.

Ἡ ἐξέτασις τῶν ἀπολογισμῶν τούτων ὑπὸ τοῦ Νομάρχου θέλει δείξει τὴν ἀνακρίθειαν τῆς αἰτιάσεως περὶ τῶν εἰρημένων παραβάσεων, ἧτοι πληρωμῶν ἄνευ δικαιολογητικῶν ἐγγράφων καὶ ἐγκεκριμένων πιστώσεων. Οὐκ ὀρθῶς δὲ ἡ Νομαρχία ἀποδέχεται διὰ τῆς ἐκθέσεως ἐκ προνομίων καὶ ἐκ μονομερείας, οὕτως εἰπεῖν, τὰς παραβάσεις αὐτάς, ἄς διατυποῦν πάντες ἀορίστως καὶ πρὶν ἐπιληθῆ τῆς ἐξετάσεως τοῦ δημοτικοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπὶ ἐτῶν 1881 καὶ 1882, καθιστώσα οὕτω ἄσκοπον τὴν ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀπολογισμῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 141 τοῦ δημοτικοῦ νόμου ἀπόφασιν.

Αἱ περὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ 1883 καταγγελλόμεναι ὡς παραβάσεις, ὧν τὴν ἐξέλεξιν ἡ Νομαρχία ἐπεχείρησεν ἀπὸ τοῦδε, εἰσὶν αἱ ἐξῆς: α.) ὅτι ὁ δήμαρχος ἐπιστοποίησεν ὑπηρεσίας ἐκτελεσθείσας καὶ παρήγγειλε δι' αὐτάς πληρωμὰς, γενομένας ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου ὑπηρετησάντων καὶ μὴ, ἐργασθέντων καὶ μὴ, εἰς ἐργασίας καὶ ὑπηρεσίας πέραν τοῦ δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ, β.) ὅτι ἐγένοντο διαφοροὶ πληρωμαὶ εἰς δικαιούχους ἄνευ ἐνταλμάτων παρὰ τὸν νόμον.

Ὡς πρὸς τὰς δῆθεν παραβάσεις ταύτας εἶναι κοινῶς γνωστὸν ὅτι ἡ πιστοποίησις τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασιῶν γίνεται ἐπὶ τῇ βεβαίωσει τῶν ἀρμοδιῶν μηχανικῶν καὶ ἐπιστατῶν, αὐτὸ δὲ τοῦτο ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐδεμία δὲ ὑπηρεσία ἢ ἐργασία ἐπιστοποιήθη ἧτις πράγματι δὲν ἐξετελέσθη ἢ δὲ παραβολὴ τῶν διαφορῶν τούτων καταστάσεων καὶ ἐνταλμάτων πρὸς τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὰς εἰδικὰς πιστώσεις δεικνύει ὅτι αἱ καταστάσεις (καὶ τὰ μετ' αὐτὰ ἐκδοθέντα ἐντάλματα) στηρίζονται εἰς τὰ διάφορα ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ εἰς πρά-

ξεις του δημοτικού συμβουλίου εγκριθείσας υπό της διοικητικής αρχής χορηγούσας τὰς ειδικὰς πιστώσεις.

Ἡ δὲ πληρωμὴ τῶν δικαιούχων ἀνευ ἐντάλματων, ἡ μάλλον πρὶν ἐκδοθῆσι τὰ ἐντάλματα, ἐπὶ τῇ βάσει καταστάσεων τεθεωρημένων ὑπὸ τοῦ δημάρχου ἐγένετο ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος πρὸς εὐκολίαν τῶν δικαιούχων ἐργατῶν λυτρουμένων ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν τοκογλύφων εἰς οὓς ἐξ ἀνάγκης προσφεύγουσιν οἱ ἐργάται τοῦ δημοσίου. Συντέλεσε δὲ εἰς τὴν μὴ ἔγκαιρον ἐκδοσὶν τῶν ἐντάλματων καὶ ἄλλων δικαιούχων ἡ περίστασις ὅτι ὁ τοῦ ἔτους 1883 προϋπολογισμὸς ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Νομάρχου διὰ τῆς ἀπὸ 9 Μαρτίου ε. ε. (ὕπ' ἀριθ. 1993) διαταγῆς, περιελθούσης εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δήμου τῇ 12 Μαρτίου ε. ε. κατέστη δὲ ὁρστικός ὡς πρὸς τὸ σύνολον αὐτοῦ μόλις κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 12, 374 ε. ε. ἀποφάσεως τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν, περιελθούσης εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δήμου τῇ 29 Μαΐου ε. ε.

Ἄλλ' ἡ μὴ ἔγκαιρος ἐκδοσις τῶν ἐντάλματων οὐδεμίαν συνεπάγεται βλάβην, διότι τὰ ἐντάλματα δὲν εἶναι ὁ λόγος τῆς πληρωμῆς, ἀλλ' ἐντολὴ πρὸς ἱκανοποιήσιν προϋπαρχουσῶν ἀπαιτήσεων, ὥστε οὐσιώδης μόνον ἡ ἔρευνα τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν, περὶ τούτου ὅμως οὐδεμία ἠγέρθη ἀμφισβήτησις.

Ῥητὴ δὲ ἐν τῷ νόμῳ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ διάταξις ὑπάρχει (ἄρθρ. 47, 53) ἐπιτρέπουσα τὴν πρὸ τῆς ἐκδόσεως ἐντάλματων πληρωμὴν ἐπὶ δημοσίων ἔργων δι' ἐπιστάσις ἐκτελουμένων.

Ἐτέρα δὴθεν παράβασις ἀρξάμενη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1881 καὶ διαρκέτασα μέχρι τούδε εἶναι οἱ ἀπιστώσεις διὰ διάφορα δημοτικὰ ἔργα, περὶ καθαριότητος, ὑδραυλικῶν ἐργασιῶν, καταβρέγματος κτλ. κατηναλώθησαν δι' ἡμερομισθίων ἐναντίον τοῦ ἀρθροῦ 119 (γρ. 112) τοῦ δημοτ. νόμου πρὸς ὄφελος προσώπων καὶ πρὸς βλάβην τοῦ δήμου.

Καὶ ἡ παράβασις αὕτη εἶναι ἀνυπαρκτος ὡς δειχθήσεται ἐν τῇ ἐξετάσει τῶν ἀπολογισμῶν τῶν ἐτῶν 1881 καὶ ἐντεῦθεν. Ἡ ἐπὶ ὠφελείᾳ προσώπων δι' ἡμερομισθίων ἐκτελέσεις τῶν ἐν λόγῳ δημοτικῶν ἔργων εἶναι αὐθαίρετος ἐπιπόνησις, μὴ στηριζομένη εἰς τὰ πράγματα, διότι ὅπως ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἰσχυρισθῆ βασίμως ὅτι πρὸς ὄφελος προσώπων καὶ πρὸς βλάβην τοῦ δήμου ἐξετελέσθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς καθαριότητος, τοῦ καταβρέγματος, τῆς τοποθετήσεως κρηνῶν καὶ ἐν γενεῖ ὑδραυλικαὶ καὶ τῆς ὁδοποιίας ἐργασίαι. Ἐπρεπεῖ να ἀποδείξῃ ὅτι οἱ ὅροι ὑπ' οὓς αἱ ἐργασίαι αὐταὶ ἐξετελέσθησαν δὲν ἦσαν συμφέροντες τῷ δήμῳ, ἀλλὰ πρὸς τούτο ἀπρητεῖτο να γνωρίζῃ καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἐργασιῶν καὶ τοὺς ὅρους τῆς ἐκτελέσεως καὶ τὴν πρὸς αὐτὰς δαπάνην, συγκριτικῶς πρὸς τὴν δι' ἐργολαβίας ἐκτέλεσιν. Προέβη ὅμως ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ εἰς τοὺς προχειροτέρους περὶ τούτου ὑπολογισμούς :

Ἐφ' ὅσον δὲ πρόκειται ἀπλῶς περὶ παραβάσεως τοῦ ὀρισμοῦ τοῦ ἀρθροῦ 112, ὅτι τὰ ἐπὶ μισθῷ ἔργα γίνονται διὰ δημοπρασίας, ἡ Νομαρχία παρεῖδε τὰς ἐν τῷ εἰρημένῳ ἀρθρῳ ὀριζομένας ἐξαιρέσεις τῶν ἐδαφίων β'. γ'. καὶ δ'. καθ' ἃς ἐπιτρέπονται καὶ ἰδιαίτεραι συμφωνίαι, ὅταν ἀπειλήται κίνδυνος ἐκ τῆς ἀναβολῆς, ὅταν ἡ δημοπρασία ἀπλήτησεν ἀνυπερβλητὰ ἐμπόδια καὶ ὅταν τὰ ἐξόδα αὐτῶν δὲν ἔχωσιν ἀναλογίαν πρὸς τὴν τιμὴν τοῦ πράγματος.

Ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ προέβη εἰς ἰδιαίτερας συμφωνίας ἢτοι τὴν δι' ἡμερομισθίων ἐκτέλεσιν μόνον ἐν περιπτώσει δεδικαιολογημένου κατεπείγοντος ἐν ὥρᾳ ἰδίως θέρους ἐπὶ καθαριότητος, ὁδοποιίας, τοποθετήσεως κρηνῶν καὶ διαφόρων ἄλλων ὑδραυλικῶν ἐργασιῶν [αἰτινες ἀπαι-

τοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ξεχωριστὴν ἐπιτηδειότητα, ἄρθρ. 112 ἐδαφ. α], ὡς καὶ ὅταν ἡ δημοπρασία πρακρυχθεῖσα δὲν ἐτελεσφόρησε.

Καὶ ἡ ἄλλη δὲ αἰτίασις ὅτι δραχμὰς 78,000, ἃς ὤφειλεν ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ να μεταχειρισθῆ διὰ τὴν πληρωμὴν πεμπτημορίου τοῦ ἔτους 1881, ἐδαπάνηθησαν δὲ δι' ὑδραυλικῶν ἐργασιῶν τοῦ δήμου κατὰ μετατροπὴν τῆς χρήσεως τῶν ἀρθρῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ὁ δήμαρχος ἐνετείλατο τὴν πληρωμὴν τῶν δαπανῶν τῶν ὑδραυλικῶν ἐργασιῶν ἐντὸς τῶν πιστώσεων τῶν ἀναγεγραμμένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ὑδραυλικῶν τοῦ ἔτους 1881, ὅτι δὲ ὁ δημοτ. εἰσπράκτωρ ἐνθ' ὃν εἶχεν εἰσπράξει τὸ ποσὸν τῶν καθυστερουμένων ἐκ πισίμου ὕδατος, ὅπερ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐκείνῳ, ὠρίζετο πρὸς κάλυψιν τῶν εἰρημένων πιστώσεων, ἐξῶφλησε τὰ ἐντὸς τῶν πιστώσεων ἐκδοθέντα ἐντάλματα διὰ χρημάτων, ἅτινα κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νόμου τῇ 24 Ἰανουαρίου 1882 ὤφειλε να κρατῆσῃ ὑπὲρ τῶν πιστωτῶν τοῦ δήμου πρὸς πληρωμὴν τοῦ πεμπτημορίου, τούτο οὐδαμῶς εὐθύνει τὸν δήμαρχον, διότι κατὰ τὸ εἰρημένον ἀρθρον μόνος ὁ εἰσπράκτωρ ἐπὶ ἀτομικῇ ἀστικῇ εὐθύνῃ ὀφείλει να κρατῆ τὰ διὰ τὸ πεμπτημόριον ἀναγραφόμενα ποσά.

Ἄπορον δὲ πῶς ὁ Νομάρχης ἠρώτησε τὸν εἰσπράκτορα διατί δὲν ἐκράτησε τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 78, 000 ἐκ τοῦ δανείου τῶν 200, 000, ἀφοῦ αὐτὸς οὗτος διὰ τῆς ὑπ' ἀρ.

( ) διαταγῆς ἐγκρίνων τὸ δάνειον ἀπηγόρευσε να ληφθῶσι δρ. 78, 000 πρὸς πληρωμὴν τοῦ πεμπτημορίου. Ἐπι δὲ μάλλον ἄπορον εἰς πάντα θέλει φανῆ ὅτι ὁ Νομάρχης ἐνέκρινε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1882 ἀναγράφαντα εἰδικὸν ποσὸν δραχ. 78, 000 πρὸς πληρωμὴν τοῦ πεμπτημορίου τοῦ ἔτους 1881, ἢτοι αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ ποσοῦ διὰ τὸ ὅποιον ἤδη ζητεῖ εὐθύναις !

Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἔχουσιν. Ὅπως δὴ ποτὲ ὅμως αἱ παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀνακαλυπτόμεναι δὴθεν παραβιάσεις δὲν δύναται να ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν διάταξιν τῶν ἀρθρῶν 487 ἐδαφ. α. καὶ 493 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, διότι αὕτη προστίθησι τὴν κατὰ τὴν παράβασιν δολίαν προαίρεσιν καὶ περὶ μὲν ἰδίας ὠφελείας οὐδὲ ὑπόνοια ἐκφέρεται, πρόθεσις δὲ βλάβης τοῦ δήμου ἢ ἰδιωτῶν, ἢτοι τῶν πιστωτῶν, οὐδεὶς δύναται να ἰσχυρισθῆ ὅτι ὑπῆρξεν, ἀλλ' οὐδὲ ζημίαι τις τῶν ἰδιωτῶν ἐπὶ οὐσιώδους συμφέροντος.

Πρὸς κοινὴν βεβαίως κατάπληξιν ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀναγράφεται προσέτι καὶ τὸ ποσὸν τοῦ χρέους τοῦ δήμου, χωρὶς ὅμως να ἐξηγηθῆ πῶς τοῦτο ἀνῆλθεν εἰς δραχμὰς 4.985 καὶ 774 καὶ 34 /¹⁰⁰ αἰτινες εἰσὶν αἱ ἐν τῷ πινάκι ἀναγεγραμμέναι καὶ ὑπαγόμεναι εἰς τὸ πεμπτημόριον, εἰς ἃς προσθετέαι καὶ δρ. 1,382,644.78 ἐκ τῶν παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς δανείων, ἢτοι ὀλικὸν ποσὸν 6,518,419 καὶ 12 /¹⁰⁰.

Ὅτε ἀνέλαβα τὴν διοίκησιν τοῦ δήμου, τὸ χρέος αὐτοῦ τὸ εἰς τὸ πεμπτημόριον ἀναγόμενον, ἦτο δρ. 3,746,475. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο πρέπει να προστεθῆ ἡ μέχρι τοῦ 1882 ἀύξησις αὐτοῦ, ἢτοι δραχμαὶ 1,039,299, διότι ἡ αὕξησις αὕτη προῆλθεν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς συγκεφαλαιώσεως τῶν τόκων, ἣν ἐδέξατο τὸ δημοτικὸν συμβούλιον μετὰ διαφόρους ἀποφάσεις δικαστικὰς ἐπὶ δικῶν τοῦ δήμου καὶ μετὰ γνωμοδότησιν νομομαθῶν ἢ συγκεφαλαίωσις αὕτη εἶνε ἐσωτερικὴ οὕτως εἶπεν αὕξησις τοῦ χρέους καὶ ἀπόρροια τῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ δήμου διαχειρίσεων, οὐχὶ δὲ τῆς ἐμῆς. Ἐπίσης ὀλίγα χρέη προσετέθησαν εἰς τὸν πινάκα τῶν χρεῶν ἀφ' ἧς ἀνέλαβον τὴν διοίκησιν τοῦ δήμου κατὰ Μά-

τον του 1879 και έντευθεν δυνάμει δικαστικῶν ἀμετακλήτων ἀποφάσεων, δι' ὧν ἐπερατώθησαν δίκαι ἀναγόμενοι εἰς διαχειρίσεις τῶν προκατόχων μου.

Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν 4,785,774 καὶ 34^ο/₁₀₀ τοῦ πίνακος τῶν χρεῶν τὰ ἐπιβαρύνον προηγουμένας δημοτικὰς διαχειρίσεις, δεόν νὰ προστεθῶσι τὰ ὑπὸ τοῦ προκατόχου δημάρχου συνολογηθέντα παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς δάνεια. Ταῦτα δὲ εἰσὶ τὰ ἐξῆς: α) δάνειον δρ. 130,000 πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ δημαρχικοῦ καταστήματος, πρὸς ἀσφάλειαν οὗ δανείου ὑπεθηκεύθη ὑπὸ τοῦ προκατόχου δημάρχου καὶ τὸ δημαρχ. κατάστημα (ὄρα συμβόλαιον τῆς 30 Ἰουλίου 1872 ὑπ' ἀριθ. 3,599). β) δάνειον δρ. 15,000 πρὸς περάτωσιν τοῦ ἐν Ἀμαρουσίῳ ναοῦ (συμβόλαιον ὑπ' ἀρ. 7,369 τῆς 16 Ἀυγούστου 1874). γ) δάνεια ὑπὲρ τῶν Κοινοτήτων Κηφισίας καὶ Χαλανδρίου δρ. 30,000 ὑπὲρ ἐκάστης (συμβόλαια 8,510 τῆς 10 Μαρτίου 1874 καὶ 14,585 τῆς 4 Μαρτίου 1878). δ) Δάνειον δρ. 300,000 διὰ ὑδραυλικά ἔργα (συμβόλαιον 528 τῆς 2 Ἰουνίου 1870).

Ὅστε ἐν ὅλῳ τὸ χρέος τοῦ δήμου ὅτε ἀνέλαβον τὴν διοίκησιν αὐτοῦ ἦτο δραχμαὶ **5,290.774** καὶ 34^ο/₁₀₀. Τὰ δὲ ὑπ' ἐμοῦ συνολογηθέντα δάνεια εἰσὶ τὰ ἐξῆς: α) τὰ διὰ τὴν ἐξακολουθήσιν τῶν ὑδραυλικῶν ἐργασιῶν ἐκ δρ. 300,000 (διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19,319 τῆς 4 Ἰουνίου 1880 συμβολαίου) καὶ δρ. 200,000 (διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 39,443 τῆς 30 Ἰουλίου 1882 συμβολαίου) β) ἐκ δρ. 300,000 (διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 19,846 τοῦ 1880 συμβολαίου) καὶ δρ. 100,000 διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 26,443 τοῦ 1883 συμβολαίου) καὶ γ) δρ. 140,000 (διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 23,351 τῆς 23 Φεβρ. 1883) πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν μετόχων τῆς διαλυθείσης ἐταιρίας τοῦ Νέου Θεάτρου.

Καὶ ἡ μὲν ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τοῦ ὕδατος τῆς πόλεως διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ὑδραυλικῶν ἐργασιῶν πρόδηλος, ἡ δὲ ἐπιτυχία τῶν γενομένων ἔργων ἀναμφισβήτητος, ἀφοῦ τὸ μὲν ὕδωρ τῆς πόλεως ἐπὶ τῆς ἐμῆς διοικήσεως ἐπενταπλασιάσθη, τὰ δὲ μέσα τῆς διανομῆς αὐτοῦ εἰς τὸ κοινὸν ἐκατονταπλασιάσθησαν.

Ἡ δὲ ἔγερσις νέου οἰκοδομήματος δημοτικῆς ἀγορᾶς ἐν κεντρικωτέρῳ τινι σημείῳ τῆς πόλεως κατέστη πρὸ καιροῦ ἀναπόφευκτος τὴν ἀνάγκη ταύτην θέλουσα νὰ θεραπεύσῃ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ συνωμολόγησε τὸ εἰρημένον δάνειον τῶν δρ. 300,000 ἐγκρίσει τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ τοῦ Νομάρχου, πρὸς δὲ περάτωσιν τοῦ καταστήματος συνωμολόγησε συμπληρωτικὸν δάνειον δρ. 100,000, ἀποδειχθέντος ἀνεπαρκούς τοῦ πρώτου. Διὰ τῶν ἀξίων λόγου προσόδων τοῦ καταστήματος τούτου ἐλπίζεται ἐλλόγως ἡ ταχέια ἐξόφλησις τοῦ εἰρημένου χρέους.

Τὸ τελευταῖον ἐπὶ τέλους δάνειον τῶν δρ. 140,000 πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν μετόχων τῆς διαλυθείσης ἐταιρίας τοῦ Νέου Θεάτρου ἐψηφίσθη ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 896 (1882) πράξεως αὐτοῦ καὶ ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Νομάρχου διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 966 τῆς 9 Φεβρουαρίου 1882 διαταγῆς, συνετάγη δὲ μετὰ τοῦ διοικητ. συμβουλίου τῆς εἰρημένης ἐταιρίας, ἐχούσης δυνάμει πράξεως τῆς Συνελεύσεως τῶν μετόχων ἐξουσίαν ἐκκαθαριστῶν, τὸ ὑπ' ἀριθ. 23,358 (1882) συμβόλαιον συμβολαιογράφου Γρυπάρη, δι' οὗ οἱ μέτοχοι ἐκήρυξαν ἑαυτοὺς ἐξωφλημένους καὶ παρητήθησαν παντὸς τυγῶν δικαιώματος ἰδιοκτησίας ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου, τὸ ὅποιον ὁ δῆμος διὰ τῆς προκατόχου δημοτικῆς ἀρχῆς εἰσήνεγκεν εἰς τὴν ἐταιρίαν διατετιμημένον ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ ἀποτιμῆσει δρ. 100,000, καὶ τοῦτο ἐνῶ οὐδὲν προενοήθη ἐν τῷ

συμβολαίῳ πρὸς κύρωσιν τῆς ὑποχρέωσεως τῆς ἐταιρίας τοῦ ἀνεγείρειν τὸ θέατρον, ἐξ οὗ ἐπὶ ἔτη ὀλόκληρα ἔμεινε καὶ μένει τοῦτο ἡμιτελές, ὁ δὲ δῆμος ἐκινδύνευσε νὰ στερηθῇ τῆς ἰδιοκτησίας γηπέδου ἔχοντος μεγάλην ἀξίαν.

Ἡ εἰσπραξις τῶν ἐσόδων τοῦ δήμου ἀπόκειται κατὰ τὸν νόμον εἰς δημοτικὸν εἰσπράκτορα, ὅστις διορίζεται καὶ παύεται διὰ Βασιλ. Διατάγματος (ἄρθρ. 97—98 δημ. νόμου). Ὅστε πᾶσα μομφὴ περὶ ἀμελείας κατὰ τὴν εἰσπραξίν τῶν δημοτικῶν ἐσόδων αὐτὸν ἀφορᾷ· ὁ δὲ δήμαρχος ὄφειλε νὰ ὑπομιμησῆκε τῷ δημ. εἰσπράκτορι τὸ καθήκον τῆς εἰσπράξεως, τοῦτο δὲ πολλακίς ἔπραξε καὶ μάλιστα καὶ ἐγγράφως. Ὅτε δὲ ἐξεδόθη ὁ νόμος τῆς 16 Ἰουνίου 1882, καθ' ὃν ὅλα τὰ ἔσοδα τοῦ δήμου (οὐχὶ δὲ μόνοι οἱ δημοτικοὶ φόροι, ὡς πρότερον) ἄρθρ. 16 τοῦ νόμου τῆς 22 Δεκεμβρίου 1847) εἰσπράττονται ὡς καὶ τὰ τοῦ δημοσίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων τῆς 29 Μαΐου 1871, δηλ. καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως, ἀπεστάλησαν τῷ δημοτικῷ εἰσπράκτορι λεπτομερεῖς ὁδηγίαι τοῦ δικαστικοῦ τμήματος τοῦ δήμου περὶ καταδιώξεως τῶν ὀφειλετῶν αὐτοῦ, ἐρμηνεύουσαι τὰς σχετικὰς διατάξεις, ὅπως μὴδὲν ὑπάρχη κώλυμα περὶ τὴν ὑπὸ τοῦ δήμου ἐφαρμογὴν τοῦ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου εἰσαχθέντος νόμου τῆς 29 Μαΐου 1871. Ἐὰν ὁ εἰσπράκτωρ, καίτοι ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰς ὁδηγίας ταύτας, ἡμέλησε νὰ προβῇ ἢ ἀτελῶς προσέβη εἰς τὴν εἰσπραξίν τῶν καθυστερούντων, οὗ ἔνεκα καθυστεροῦσι πρόσοδοι τοῦ δήμου ἐκ μὲν τοῦ ποσίου ὕδατος δρ. 345,604 καὶ 75/00 (1) ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν ἐσόδων δρ. 359,662 καὶ 42^ο/₁₀₀, ὁ δὲ δήμαρχος οὐδὲ τὸ παράπαν βεβαίως εὐθύνεται.

Ἐπὶ τέλους, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀφέσεις πιστώσεων τοῦ δήμου, ὡς δὲν ἠγγόει ἡ Νομαρχία συντάσσουσα τὴν ἐκθεσιν αὐτῆς, αἱ ἀφέσεις αὗται οὔτε ὑποχρεοῦσι τὸν δῆμον, οὔτε ἐκτελοῦνται, ἂν μὴ ἐγκριθῶσιν ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου [ἄρθρ. 50] καὶ τοῦ Νομάρχου [ἄρθρ. 119]. Καὶ τῶντι ὅλαι αἱ περὶ ἀφέσεις χρεῶν πράξεις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Νομαρχίαν, ἥτις ἐνέκρινεν αὐτάς, ὡς λ. χ. τὴν περὶ ἀφέσεως δραχμῶν 40,000 εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν τοῦ δημοτικοῦ δασμοῦ τοῦ ἔτους 1881, τὴν περὶ ἀφέσεως μεγάλου ποσοῦ εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἀποβιώσαντος δημοτικοῦ εἰσπράκτορος Ι. Ματουκᾶν καὶ ἄλλας. Καθ' ὅλων δὲ τῶν ἀφέσεων τούτων ἀντετάχθη διαρρήδην ὁ δήμαρχος καὶ καθ' ὅλων ἐν γένει τῶν συγκαταβάσεων, ἀλλ' ἀπέτυχε διότι ἡ πλειονοψηφία τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου (συμπράττωντος εἰς τὰς πλείστας περιστάσεις καὶ τοῦ προέδρου αὐτοῦ) ἐδέξατο τὰς ἀφέσεις ἄς ὕστερον ἡ Νομαρχία ἐνέκρινε.

Ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικνύεται ὅτι αἱ ὑποδεικνύμενα παραβάσεις καθήκοντος καὶ παραβιάσεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου καὶ τῶν λοιπῶν νόμων εἰσὶν ἀνύπαρκτοι, ἄσκοποι δὲ καὶ ἄστοποι αἱ συμβολαὶ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς περὶ φειδούς ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῶν δαπανῶν καὶ τὰς συγκαταβάσεις καὶ δωρήσεις, διότι τὸ μέτρον τοῦτο τῆς φειδούς ὄφειλε νὰ τηρήσῃ ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ, εἴτε ἐλέγχουσα καὶ τροποποιούσα τὸν δημοτικὸν προϋπολογισμὸν, εἴτε δεχομένη καὶ κυρούσα ὡς πρὸς τὰς ἀξιοκατακρίτους συγκαταβάσεις τὴν γνώμην τοῦ δημάρχου, ἣν δὲν ἠδυνήθη οὗτος νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν πλειονοψηφίαν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1883.

Δ. Σ. Σοῦτσος.

(1) Ἐκ τούτου ἱκανὸν ποσὸν καθυστερεῖ ἡ ἀνακτορικὴ περιουσία.